

ZAKRES WYMAGANYCH CZYNNOŚCI:

I. KONTROLA KURKÓW GŁÓWNYCH

W kontrolowanym budynku w pierwszej kolejności należy zlokalizować kurki główne oraz ocenić, uwzględniając obowiązujące przepisy, prawidłowość ich lokalizacji, a także dostępność umożliwiającą w każdych warunkach wyłączenie dopływu gazu. Jeżeli instalacja gazowa w budynku posiada więcej niż jeden kurek główny, należy sprawdzić, czy w widocznym miejscu jest umieszczona informacja ile kurków głównych wymaga wyłączenia, aby nastąpiło odcięcie dopływu gazu do budynku.

W przypadku gdy budynek wyposażony jest w więcej niż jeden kurek główny, należy sprawdzić, czy odcinki przewodów wewnątrz budynku, zasilające urządzenie gazowe z oddzielnych przyłączy, są połączone. Jeżeli występuje takie połączenie, należy ten fakt odnotować w protokole pokontrolnym z zaleceniem wykonania rozdzielenia poszczególnych instalacji.

Kontrolowane instalacje gazowe w budynkach, szczególnie starego budownictwa, mogą być eksploatowane często przez kilkadziesiąt lat. Budynki takie mogą nie posiadać kurków głównych lub też mieć kurki główne zlokalizowane w następujących miejscach:

- na zewnętrznej ścianie budynku, na poziomie terenu, bez obudowy,
- pod powierzchnią terenu, w studzienkach instalacyjnych wypełnionych wodą, zasypanych ziemią itp.
- wewnątrz budynku w korytarzu, wydzielonym pomieszczeniu, piwnicy lokatorskiej, warsztacie, kotłowni, pralni itp.

Taka lokalizacja, niezgodna z aktualnie obowiązującymi przepisami, powinna być wykazana w protokole pokontrolnym z zaleceniem dokonania zmian. Informacja ta jest szczególnie istotna ze względu na zagrożenie bezpieczeństwa odbiorców do czasu, aż kurek zostanie przemieszczony i prawidłowo usytuowany.

Podczas przeprowadzania kontroli sprawdzeniu prawidłowości działania podlega każdy kurek główny. Sprawdzenie to dokonuje się przez co najmniej dwukrotne szybkie zamknięcie i otwarcie przepływu gazu. Takie działanie jest wymagane, aby nie spowodować „zapowietrzenia” przewodu gazowego, co jest szczególnie groźne, gdy instalacja gazowa w budynku wyposażona jest w jeden kurek główny. W przypadku, gdy nie ma możliwości zamknięcia przepływu gazu, tak jak często ma to miejsce w starych instalacjach, uznaje się, że budynek nie posiada kurka głównego. Fakt ten należy odnotować w protokole pokontrolnym.

Kontrolę szczelności zewnętrznej kurków głównych należy dokonać miejscowo z zastosowaniem roztworów płynów powierzchniowo czynnych, wykrywaczy gazów palnych o dokładności wskazań co najmniej 0,1% zawartości gazu w powietrzu lub innych urządzeń.

II. KONTROLA ODCINKÓW INSTALACJI NA POZIOMIE PIWNIC:

W trakcie przeprowadzania kontroli okresowej tej części instalacji gazowej w budynku należy w szczególności sprawdzić:

- usytuowanie przewodów instalacji gazowych w stosunku do innych przewodów, takich jak instalacja elektryczna, wodociągowa, kanalizacyjna, ciepłej wody, centralnego ogrzewania itp.,

- sposób wykorzystania pomieszczeń, przez które prowadzona jest instalacja na poziomie piwnic,
- szczelność zewnętrzną i stan technicznych elementów wyposażenia takich jak: kurki odcinające, odwadniacze, kolana, złączniki, trójniki, połączenia spawane itp.,
- stan zabezpieczenia powierzchni rur oraz ewentualny stopień korozji przewodów gazowych.

III. KONTROLA PIONÓW GAZOWYCH:

W trakcie kontroli tych odcinków instalacji należy w szczególności sprawdzić:

- sposób wykonania przejść przez stropy,
- zabezpieczenie antykorozyjne przewodów,
- połączenia gwintowane (jeżeli takie występują) oraz kurki odcinające,
- odcinki instalacji od pionu do kurka przed gazomierzem – w przypadku gdy gazomierz usytuowany jest na klatce schodowej budynku (poza mieszkaniem).

IV. KONTROLA ODCINKÓW INSTALACJI OD GAZOMIERZY DO URZĄDZEŃ GAZOWYCH:

Do kontroli tej części instalacji gazowej w budynku zalicza się przeprowadzenie następujących czynności:

- oceny prawidłowości lokalizacji gazomierzy, odległości gazomierzy od urządzeń gazowych, liczników elektrycznych itp.,
- sprawdzenia szczelności połączeń gazomierza z instalacją przed i za tym urządzeniem pomiarowym,
- zewnętrznych oględzin gazomierza – stanu technicznego obudowy i liczydła (uwagi w tym zakresie należy przekazać dostawcy gazu)
- przeglądu odcinków instalacji od gazomierza do urządzeń gazowych (sposób prowadzenia, zamocowania, zabezpieczenia przed korozją, stan techniczny połączeń, kształtek instalacyjnych itp.),
- sprawdzenia, czy przed wszystkimi urządzeniami są kurki odcinające oraz czy są one szczelne wewnętrznie,
- sprawdzenia, czy nie występują niezabezpieczone zaślepkami kurki po zdemontowanych urządzeniach gazowych.

V. KONTROLA URZĄDZEŃ GAZOWYCH:

Przeglądowi i ocenie stanu technicznego urządzeń gazowych w zakresie ich przydatności do dalszej, bezpiecznej eksploatacji podlegają wszystkie urządzenia gazowe zainstalowane u odbiorców.

Przy kontroli urządzeń standardowych, jakimi są kuchnie gazowe i grzejniki wody przepływowej szczególną uwagę należy zwrócić na stan techniczny palników gazowych, ich szczelność i sprawność funkcjonalną, gwarantującą bezpieczną obsługę.

W przypadku eksploatacji innych urządzeń gazowych, zakres ich kontroli z reguły będzie dotyczył układu zasilania w gaz, a więc tzw. zespołu gazowego, zespołu odprowadzania spalin oraz podłączenia do czynnej instalacji gazowej.

VI. KONTROLA PODŁĄCZEŃ URZĄDZEŃ GAZOWYCH DO KANAŁÓW SPALINOWYCH I STANU TECHNICZNEGO TYCH KANAŁÓW

Urządzeniami gazowymi wymagającymi podłączeń do kanałów spalinowych są grzejniki wody przepływowej, piece gazowe centralnego ogrzewania oraz inne urządzenia gazowe dopuszczone do stosowania przez jednostkę certyfikującą.

W trakcie kontroli należy sprawdzić:

- czy długość przewodu spalinowego nie przekracza określonej przepisami długości oraz czy zamontowany jest dostatecznie długi odcinek pionowy przewodu,
- prawidłowość nachylenia przewodu w kierunku urządzenia,
- czy średnica przewodu nie jest mniejsza niż średnica króćca wylotowego spalin z urządzenia,
- stan techniczny przewodu (korozja przewodu, perforacja ścianek ze szczególnym uwzględnieniem kolan),
- prawidłowość podłączenia do kanału spalinowego, zamontowanie rozety metalowej i sprawdzenie szczelności połączenia,
- czy materiał, z którego wykonano przewód spalinowy posiada certyfikat dopuszczający go do stosowania w urządzeniach gazowych.

Ponadto należy sprawdzić czy materiał, z którego wykonano przewód spalinowy posiada certyfikat dopuszczający go do stosowania w urządzeniach gazowych.

VII. KONTROLA SZCZELNOŚCI PRZEWODÓW INSTALACJI GAZOWYCH

Wszystkie odcinki instalacji gazowych od kurka głównego do urządzeń gazowych (łącznie z urządzeniami gazowymi) powinny być poddane kontroli szczelności.

Po uprzednim sprawdzeniu wartości ciśnienia roboczego w instalacji, wszystkie miejsca potencjalnego uchodzenia gazu takie jak: kurki, kształtki, odwadniacze, połączenia skręcane, należy pokryć roztworem płynu powierzchniowo czynnego (np. rozwór wody z mydłem). Tworzenie się na powierzchni elementów instalacji białek świadczy o uchodzeniu w tym miejscu gazu do otoczenia. Zabronione jest badanie szczelności połączeń i elementów wyposażenia instalacji gazowej z wykorzystaniem otwartego ognia.

W przypadku gdy odcinki instalacji gazowych pokryte są warstwą tynku, podany wyżej sposób kontroli szczelności odcinków instalacji nie jest możliwy, dla oceny szczelności instalacji gazowej należy sprawdzić zawartość związków palnych w powietrzu. W tym celu należy odizolować kolejne pomieszczenia od otoczenia, a więc zamknąć okna, drzwi oraz wyloty przewodów wentylacyjnych na co najmniej 1 godzinę. Po upływie tego czasu należy dokonać kontroli zawartości związków palnych w danym pomieszczeniu z wykorzystaniem odpowiedniego wykrywacza. Jeżeli wykonane pomiary w kilku miejscach pomieszczenia wykażą stężenia związków palnych powyżej 0,1% stanowić to będzie podstawę do zakwalifikowania odcinków instalacji do dalszej kontroli. W takim przypadku należy dokonać szczegółowych oględzin miejsc lokalizacji instalacji, usunąć warstwę tynku i znaleźć przyczynę występowania gazu w powietrzu.

Kontrola szczelności wykonana roztworami powierzchniowo czynnymi należy do najprostszych sposobów wykrywania nieszczelności miejscowych (połączenia, zawory itp.).

Do kontroli zewnętrznych szczelności instalacji gazowych można stosować również cały szereg wykrywaczy gazu.

Powyżej opisany sposób przeprowadzania kontroli szczelności przewodów, czyli tzw. zewnętrzną kontrolę szczelności instalacji gazowych, można stosować tylko dla kontroli rocznych.

VIII. KONTROLA POMIESZCZEŃ

Kontrola pomieszczeń polega na pomiarze stężenia paliwa gazowego w atmosferze pomieszczeń, w których zainstalowane są jakiegokolwiek elementy instalacji gazowych.